

GRAU DE MEDICINA

102853 – Relació Metge - Pacient

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	RELACIÓ METGE – PACIENT
Codi	102853
Crèdits ECTS	3
Curs i període en el que s'imparteix	2on curs / 2on semestre
Horari	http://www.uab.es/medicina
Llengües	Català, Castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Beatriz Molinuevo Alonso
Departament	Psiquiatria i de Medicina Legal
Despatx	M5-135
Telèfon (*)	935811223
e-mail	Beatriz.Molinuevo@uab.cat
Horari d'atenció	DI i Dm de 15 a 18 hores

2. Equip docent

Nom professor/a	Rafael Torrubia Beltri
Departament	Departament de Psiquiatria i Medicina Legal
Despatx	M5-137
Telèfon (*)	+ 34 935811438
e-mail	Rafael.Torrubia@uab.cat
Horari de tutories	Dimarts i dijous de 12 a 14 h

Nom professor/a	Albert Fernández Teruel
Departament	Psiquiatria i Medicina Legal
Despatx	M5-129
Telèfon (*)	+34 93 581 3456
e-mail	Albert.Fernandez.Teruel@uab.cat
Horari de tutories	Dimarts i dijous de 12.30 a 13.30

Nom professor/a	Rosa Maria Escorihuela Agulló
Departament	Psiquiatria i Medicina Legal
Despatx	M5-131
Telèfon (*)	935813296
e-mail	rosamaria.escorihuela@uab.cat
Horari de tutories	DI de 15:00-19:00; Dc de 15:00-17:00; Dj de 15:00-19:00

Nom professor/a	Miquel Àngel Fullana Rivas
Departament	Psiquiatria i Medicina Legal
Despatx	M5-136
Telèfon (*)	935814953
e-mail	mafr@copc.es
Horari de tutories	Hores concertades

Nom professor/a	Adolf Tobeña Pallarès
Departament	Psiquiatria i Medicina Legal
Despatx	M5-139
Telèfon (*)	935814953
e-mail	Adolf.Tobena@uab.cat
Horari de tutories	Hores concertades

3.- Prerequisits

És aconsellable que l'estudiant hagi assolit unes competències bàsiques en Psicologia Mèdica i en el Pràcticum I i II.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura Relació Metge-Pacient s'imparteix a segon curs del Grau de Medicina i forma part de l'itinerari Salut Mental.

L'objectiu general de l'assignatura és proporcionar a l'alumne les bases que li permetin establir i mantenir una bona relació amb els pacients, familiars/cuidadors i altres professionals.

El coneixement d'un marc teòric i evidències sobre la comunicació humana en la relació metge-pacient, així com les tasques i habilitats comunicatives pròpies de la consulta mèdica permetrà a l'alumne entendre i apreciar la naturalesa particular de la relació amb el pacient i la importància de la relació terapèutica, així com desenvolupar habilitats necessàries que proporcionen una plataforma segura per abordar qüestions comunicatives específiques en contextos i situacions professionals difícils i per establir bones relacions amb altres professionals.

Els objectius i continguts de l'assignatura es complementen amb els de la matèria Pràcticum II programada també a segon curs.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE4. Desenvolupar la pràctica professional amb respecte a l'autonomia del pacient, a les seves creences i cultura, amb respecte a altres professionals de la salut, demostrant habilitats de treball en equip
Resultats d'aprenentatge	<p>CE 4.21 Distingir les perspectives predominants en la relació metge-pacient.</p> <p>CE 4.22 Incorporar els valors, rols, coneixements i responsabilitats dels altres membres de l'equip mèdic en l'exercici de la medicina per establir una col·laboració eficaç.</p> <p>CE4.23 Distingir el treball unidisciplinari del interdisciplinari i identificar habilitats dirigides a promoure una comunicació efectiva entre serveis assistencials mantenint la confidencialitat del pacient.</p> <p>CE 4.24 Conèixer habilitats comunicatives pròpies del treball en equip.</p> <p>CE 4.25 Aplicar estratègies comunicatives de treball unidisciplinari i interdisciplinari.</p> <p>CE 4.26 Aplicar estratègies comunicatives de treball en equip.</p>
Competència	CE47 Escoltar amb atenció, obtenir i sintetitzar informació pertinent sobre els problemes que afligeixen al malalt i comprendre el contingut d'aquesta informació
Resultats d'aprenentatge	<p>CE 47.7 Comprendre el paper de l'escolta activa en l'entrevista clínica.</p> <p>CE 47.8 Reconèixer els estats emocionals dels pacients i els professionals sanitaris en un context de relació metge-pacient.</p> <p>CE 47.9 Enumerar factors que influeixen en els estats emocionals dels pacients i dels professionals sanitaris.</p> <p>CE 47.10 Descriure estratègies de maneig d'emocions.</p>
Competència	CE48 Establir una bona comunicació interpersonal que capaci per a dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, acompanyants, mèdics i altres professionals sanitaris
Resultats d'aprenentatge	<p>CE 48.15. Descriure les habilitats comunicatives principals d'un procés d'entrevista clínica.</p> <p>CE 48.16. Identificar característiques d'una adequada comunicació interprofessional.</p> <p>CE 48.17 Definir les principals teories sobre la comunicació humana</p> <p>CE 48.18 Reconèixer la importància de la competència comunicativa en la relació metge-pacient</p> <p>CE 48.19 Distingir tipus d'entrevista clínica.</p>

	<p>CE 48.20 Definir les fases de l'entrevista clínica.</p> <p>CE 48.21 Descriure els objectius vinculats a cada fase de l'entrevista clínica.</p> <p>CE 48.22 Descriure estratègies comunicatives aplicables a pacients psicòtics, a pacients amb depressió i risc de suïcidi, a pacients amb deteriorament cognoscitiu i a pacients amb comportament autoprotector i encobridor.</p> <p>CE 48.23 Aplicar estratègies comunicatives aplicables a pacients psicòtics, a pacients amb depressió i risc de suïcidi, a pacients amb deteriorament cognoscitiu i a pacients amb comportament autoprotector i encobridor.</p>
Competència	CE50 Comunicar-se de forma efectiva i clara, tant oral com escrita, amb els pacients, els familiars i acompanyants, per a facilitar-los la presa de decisió, el consentiment informat i el compliment de les prescripcions
Resultats d'aprenentatge	<p>CE 50.11. Demostrar habilitats de comunicació oral en el moment de retornar la informació al pacient i/o familiars.</p> <p>CE 50.13. Relacionar les habilitats comunicatives del metge i el compliment de prescripcions mèdiques.</p> <p>CE 50.14 Conèixer estratègies comunicatives per negociar la inclusió d'una tercera persona en la relació assistencial i de maneig de l'entrevista triàdica.</p> <p>CE 50.15 Descriure estratègies comunicatives per capacitar al pacient per presentar el seu problema a la família o altres persones.</p> <p>CE 50.16 Aplicar comunicatives per negociar la inclusió d'una tercera persona en la relació assistencial i de maneig de l'entrevista triàdica.</p> <p>CE 50.17 Aplicar estratègies comunicatives per capacitar al pacient per presentar el seu problema a la família o altres persones.</p>
Competència	CE51 Donar adequadament al pacient i/o acompanyant la informació pertinent sobre el procés patològic, les seves bases i conseqüències, incloent les dolentes notícies
Resultats d'aprenentatge	<p>CE 51.4 Detallar els passos i procediments a seguir per a comunicar dolentes notícies.</p> <p>CE 51.5 Definir el concepte de mala notícia.</p> <p>CE 51.6 Aplicar estratègies comunicatives a l'hora de comunicar males notícies.</p>
Competència	CE52 Valorar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària
Resultats d'aprenentatge	CE 52.56 Argumentar l'efecte d'una bona relació entre metge i pacient basant-se en evidències científiques.
Competència	CT1 Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant especial importància a l'aprenentatge de manera autònoma de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat
Competència	CT2 Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals
Competència	CT5 Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la investigació
Competència	CT6 Formular hipòtesis i recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic

Competència
Competència

CT7 Demostrar habilitats investigadores a nivell bàsic
CT10 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional

6.- Continguts de l'assignatura

La comunicació humana. Evidències científiques relacionades amb la comunicació amb pacients. Fases de l'entrevista clínica. Habilitats i estratègies comunicatives. Les emocions en la relació metge-pacient. Comunicació amb pacients en situacions especials: malalts mentals i donar males notícies. La comunicació amb familiars i cuidadors. La comunicació interprofessional.

Blocs distributius

- A. La comunicació humana.
- B. L'entrevista clínica.
- C. Habilitats comunicatives.
- D. Les emocions en la relació metge-pacient.
- E. La comunicació amb el malalt mental.
- F. Donar males notícies.
- G. La comunicació amb familiars i cuidadors.
- H. La comunicació interprofessional.

7.- Metodologia docent i activitats formatives (3 crèdits ECTS= 75 hores)

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES
Dirigides (25%= 18,75 hores)	Classes magistrals amb suport TIC i debat	18
Supervisades (15%= 11,25 hores)	Role-playing Resolució de casos pràctics	12
Autònomes (55%= 41,25 hores)	Estudi personal, consulta de bibliografia, resolució de problemes, realització de treballs	41,25

8.- Avaluació

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ (5%= 3,75 hores)	HORES	Competències que s'avaluen
Prova d'elecció múltiple dels coneixements teòrics	1	CE4, CE47, CE48, CE50, CE51, CE52
Avaluació continuada de les activitats pràctiques	2,75	CE4, CE47, CE48, CE50, CE51, CE52, CT1, CT2, CT5, CT6, CT7, CT10

L'avaluació de la part TEÒRICA de l'assignatura es farà de la següent manera:

Prova d'elecció múltiple amb 35 preguntes de 5 alternatives, aplicant una correcció per descomptar els encerts a l'atzar (encerts – ¼ dels errors) i transformant decimalment la nota. La nota suposarà el 80% de la nota final.

L'avaluació de la part PRÀCTICA de l'assignatura es farà de la següent manera:

- **Participació i aprofitament de les sessions pràctiques.** La nota suposarà el 20% de la nota final.

És requisit per aprovar l'assignatura l'assistència a totes les sessions pràctiques. Les absències han de ser justificades.

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia de consulta

Borrel, F. (2004). *Entrevista clínica. Manual de estrategias prácticas*. SEMFYC, Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria: Barcelona.

Buckman, R. (1998). *Com donar les males notícies. Una guia per a professionals de la salut*. Vic: Eumo.

Clèries, X. (2006). *La comunicació. Una competencia esencial para los profesionales de la salud*. Masson: Barcelona.

Othmer, R. I Othmer, S. C. (2003). *DSM-IV. La entrevista clínica. Tomo I. Fundamentos*. Masson: Barcelona.

Othmer, R. I Othmer, S. C. (2003). *DSM-IV. La entrevista clínica. Tomo II. El paciente difícil*. Masson: Barcelona.

Ruiz, R. (2004). *Relación clínica. Guía para aprender, enseñar e investigar*. SEMFYC, Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria: Barcelona.

Silverman, J., Kurtz, S. i Draper, J. (2005). *Skills for communicating with patients*. 2nd ed. Abingdon, Oxon: Radcliffe Medical Press.

Recursos d'Internet

<http://www.universidadpacientes.org/aula-es1/>

http://www.pfizer.es/docs/pdf/salud/2008_Manual-Paciente-Guia-Mejora-Atencion-Sanitaria.pdf

10.- Programació de l'assignatura

ACTIVITATS D'APRENTATGE

Tipus d'activitat	Activitat	Data i Títol	Recursos materials	Resultats d'aprenentatge
Dirigida	Classe teòrica (2 hores)	Dia 1: La comunicació humana: teories i evidències	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 48.17 Definir les principals teories sobre la comunicació humana CE 48.18 Reconèixer la importància de la competència comunicativa en la relació metge-pacient CE 52.56 Argumentar l'efecte d'una bona relació entre metge i pacient basant-se en evidències científiques. CE 50.13. Relacionar les habilitats comunicatives del metge i el compliment de prescripcions mèdiques.
	Classe teòrica (2 hores)	Dia 2: Perspectiva històrica de la relació metge-pacient	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 4.21 Distingir les perspectives predominants en la relació metge-pacient.
	Classe teòrica (2 hores)	Dia 3: L'entrevista clínica: tipus, fases i tasques	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 48.19 Distingir tipus d'entrevista clínica. CE 48.20 Definir les fases de l'entrevista clínica. CE 48.21 Descriure els objectius vinculats a cada fase de l'entrevista clínica.
	Classe teòrica (2 hores)	Dia 4: L'entrevista clínica: habilitats comunicatives	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 48.15. Descriure les habilitats comunicatives principals d'un procés d'entrevista clínica. CE 47.7 Comprendre el paper de l'escolta activa en l'entrevista clínica.
	Classe teòrica (2 hores)	Dia 5: Les emocions en la relació metge-pacient.	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 47.8 Reconèixer els estats emocionals dels pacients i els professionals sanitaris en un context de relació metge-pacient. CE 47.9 Enumerar factors que influeixen en els estats emocionals dels pacients i dels professionals sanitaris. CE 47.10 Descriure estratègies de maneig d'emocions.

	Classe teòrica (2 hores)	Dia 6: La comunicació amb el pacient malalt mental	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 48.22 Descriure estratègies comunicatives aplicables a pacients psicòtics, a pacients amb depressió i risc de suïcidi, a pacients amb deteriorament cognoscitiu i a pacients amb comportament autoprotector i encobridor.
	Classe teòrica (2 hores)	Dia 8: Donar males notícies	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 51.5 Definir el concepte de mala notícia. CE 51.4 Detallar els passos i procediments a seguir per a comunicar dolentes notícies.
	Classe teòrica (2 hores)	Dia 10: La comunicació amb familiars i cuidadors	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 50.14 Conèixer estratègies comunicatives per negociar la inclusió d'una tercera persona en la relació assistencial i de maneig de l'entrevista triàdica. CE 50.15 Descriure estratègies comunicatives per capacitar al pacient per presentar el seu problema a la família o altres persones.
	Classe teòrica (2 hores)	Dia 12: La comunicació interprofessional	Power point Vídeos 1 Aula (UD Bellaterra)	CE 48.16 Identificar característiques d'una adequada comunicació interprofessional. CE 4.22 Incorporar els valors, rols, coneixements i responsabilitats dels altres membres de l'equip mèdic en l'exercici de la medicina per establir una col·laboració eficaç. CE4.23 Distingir el treball unidisciplinari del interdisciplinari i identificar habilitats dirigides a promoure una comunicació efectiva entre serveis assistencials manteniment la confidencialitat del pacient. CE 4.24 Conèixer habilitats comunicatives pròpies del treball en equip.
Subtotal: 9 classes magistrals = 18 hores				
Supervisades	Seminari de casos clínics (3 hores)	Dia 7: La comunicació amb el pacient malalt mental	X Aules per grups de 10 alumnes Vídeos	CE 48.23 Aplicar estratègies comunicatives aplicables a pacients psicòtics, a pacients amb depressió i risc de suïcidi, a pacients amb deteriorament cognoscitiu i a pacients amb comportament autoprotector i encobridor.
	Seminari de casos clínics (3 hores)	Dia 8: Donar males notícies	X Aules per grups de 10 alumnes Vídeos	CE 51.6 Aplicar estratègies comunicatives a l'hora de comunicar males notícies.
	Seminari de	Dia 11: La	X Aules per grups de	CE 50.11. Demostrar habilitats de comunicació oral en el moment de

	casos clínics (3 hores)	comunicació amb familiars i cuidadors	10 alumnes Vídeos	retornar la informació al pacient i/o familiars. CE 50.16 Aplicar comunicatives per negociar la inclusió d'una tercera persona en la relació assistencial i de maneig de l'entrevista triàdica. CE 50.17 Aplicar estratègies comunicatives per capacitar al pacient per presentar el seu problema a la família o altres persones.
	Seminari de casos clínics (3 hores)	Dia 13: La comunicació interprofessional	X Aules per grups de 10 alumnes Vídeos	CE 4.25 Aplicar estratègies comunicatives de treball unidisciplinari i interdisciplinari. CE 4.26 Aplicar estratègies comunicatives de treball en equip.
	Subtotal: 12 hores			

ACTIVITATS AUTÒNOMES

Subtotal lectura comprensiva: 21,25 hores			
Subtotal Esquemes i resums: 20 hores			

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE